

**የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የጎዳና ላይ ንግድ ለመምራትና ስርዓት ለማስያዝ የወጣ
ደንብ ቁጥር-----/2015**

በከተማዋ በመካሄድ ላይ ያለው የጎዳና ላይ የንግድ እንቅስቃሴ ከጊዜ ወደ ጊዜ እየተስፋፋ በመምጣቱና በተለይም በዝቅተኛ የኑሮ ደረጃ ላይ ለሚገኙ ነዋሪዎች የስራ ዕድል በመፍጠርና የሚፈልጉትን ዕቃ በተመጣጣኝ ዋጋ እንድያገኙ በማድረግ አስተዋጽኦ እያደረገ በመሆኑ፤

የጎዳና ላይ ንግድ በስርዓት ካልተመራ በከተማ ውበትና ገጽታ፤ በከተማ ጽዳት፤በትራፊክ ፍሰትና እንቅስቃሴ፤በኮንትሮባንድ ንግድ ማስፋፋት፤እና በከተማዋ ሰላማና ፀጥታአጠባበቅ ጋር በተያያዘ ከፍተኛ ችግር የሚያስከትል በመሆኑ፤

የጎዳና ላይ ንግድ የሚያስገኘውን ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታ ማግኘትና የሚያስከትላቸውን ችግሮች መቅረፍ የሚቻለው ህጋዊ ሆኖ በስርዓት ሲመራ በመሆኑና ዘርፉን ስርዓት በማስያዝ ወደ መደበኛ የንግድ ስርዓት የሚሸጋገሩበትን መንገድ ማመቻቸት አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

የአዲስ አበባ ከተማ ካቢኔ በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር አስፈጻሚ አካላትን ሥልጣንና ተግባር ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር 74/2014 አንቀፅ 92 መሠረት ይህንን ደንብ አውጥቷል፡፡

ክፍል አንድ

ጠቅላላ ድንጋጌ

1. አጭር ርዕስ

ይህ ደንብ «የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር በጎዳና ላይ የሚካሄድ የንግድ ሥራን ሥርዓት ለማስያዝ የወጣ ደንብ ቁጥር -----/2015» ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ ደንብ ውስጥ፡-

1. "ከተማ"ማለት የአዲስ አበባ ከተማ ነው፤

2. "አስተዳደር" ማለት የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ነው፤
3. "የንግድ ሕግ" ማለት የኢትዮጵያ የንግድ ሕግ አዋጅ ቁጥ 1243/2013 ነው፤
4. "አዋጅ" ማለት የንግድ ምዝገባና ፈቃድ አዋጅ ቁጥር 980/2008 እና **እንደተሸሻለ** ነው፤
5. "ቢሮ" ማለት የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የንግድ ቢሮ ነው፤
6. "የክፍለ ከተማ ጽሕፈት ቤት" ማለት የክፍለ ከተማ አስተዳደር የንግድ ጽሕፈት ቤት ነው፤
7. "የወረዳ ጽሕፈት ቤት" ማለት የወረዳ አስተዳደር የንግድ ጽሕፈት ቤት ነው፤
8. "ጉዳዩ" ማለት ዋና መንገድ፣ የመንገድ አካፋይ፣ እግረኛ መንገድ፣ አደባባይ፣ የውስጥ ለውስጥ መንገድ እና ክፍት ቦታዎች ናቸው፤
9. "የኅዳና ላይ ንግድ" ማለት በመደበኛው የንግድ ህግ እና አዋጅ የማይመራ ቀላል የንግድ ሥራ ሲሆን ግለሰቡ በንግድ መዝገብ ሳይመዘገብና የንግድ ሥራ ፈቃድ ሳያወጣ ወይም ቋሚ የንግድ ቤት ወይም ቦታ ሳይኖረው በዚህ ደንብ መሠረት በኅዳና፣ በየመንገዱ ዳርቻ በሚገኝ ትንንሽ ተለጣፊ እና ተንጠልጣይ የዕቃ መደርደርያ ይዞ እስከ ብር 50 ሺ /ሃምሳ ሺህ ብር/ በሚገመት በአነስተኛ ካፒታል ዕቃዎችን ፣ ቁሳቁሶችን፣ ምግቦችን፣ ለዕለት ተዕለት ፍጆታ የሚወጡ ሸቀጣ ሸቀጦችን እና አገልግሎቶችን ለተጠቃሚው ህብረተሰብ ለሽያጭ በማቅረብ የሚሠራ የንግድ ሥራ አይነት ነው፡፡ ሆኖም በግብርና፣ በእደጥብብ የተሰማሩ ሰዎች ምርታቸውን ቢሸጡ ይህ ትርጉም አይመለከታቸውም፤
10. "የኅዳና ላይ ነጋዴ" ማለት በዚህ ደንብ መሰረት የኅዳና ላይ ንግድ ስራ የሚያካሂድ ሰው ነው፤
11. "መዝገብ" ማለት በኅዳና ላይ ንግድ ሥራ ላይ የተሰማሩ ሰዎች የሚመዘገቡበት በቢሮው የሚዘጋጅ ዋና ወይም ባህረ መዝገብ ነው፤
12. **"ቋሚ የንግድ ቦታ"** ማለት ተለይቶ ለንግድ የተመደበ ወይም የተዘጋጀ ለንግድ ሥራ ቀን፣ ሰዓት እና የሥራ ዘርፍ ወይም መስክ ፕሮግራም የወጣለትና በዚህ መሠረት ሳይቋረጥ ቦታው ለልማት ወይም ለሌላ አገልግሎት እስኪፈለግ ድረስ የኅዳና ላይ ንግድ ሥራ የሚካሄድበት ቦታ ነው፤

13. "ጊዜያዊ የመነገጃ ቦታ" ማለት ለንግድ ሥራ ቀንና ሰዓት ፕሮግራም ያልተያዘለት የንግድ ዘርፍ ወጥቶለት ለዚህ ተብሎ በሚዘጋጁ ጎዳናዎች አደባባዮች በጊዜያዊነት የጎዳና ላይ ንግድ ሥራ የሚካሄድበት ቦታ ነው፤
14. "መደበኛ ያልሆነ ጽዳት" ማለት የጽዳት አስተዳደር ኤጀንሲ በመደበኛነት በዕቅድ ከሚያፀዳቸው የተለያዩ ቦታዎች፣ ጎዳናዎች፣ መንገዶች፣ ደሴቶች በተለየ ሁኔታ የጎዳና ላይ ንግድ የሚካሄድባቸውን ሥፍራዎች በሙሉ ሥራውን ተከትሎ ግብይቱ በተወሰነለት ዕለትና ሠዓት ከተከናወነ በኋላ በልዩ ሁኔታ የሚካሄድ የጽዳት ሥራ ነው፤
15. "የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ" ማለት በደረት ላይ የሚንጠለጠል ሆኖ የጎዳና ላይ የንግድ ሥራ ለሚሠራ ነጋዴ በበጀት አመቱ የተሰጠ ወይም የታደሰ የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ ወይም መለያ ነው፤
16. "አስተዳደራዊ እርምጃ" ማለት ይህን ደንብና አግባብነት ያላቸው መመሪያዎች ተላልፎ በሚገኝ መደበኛ ያልሆነ ነጋዴ ላይ እንደአስፈላጊነቱ በቢሮው ወይም በክፍለ ከተማው ጽሕፈት ቤት ወይም በወረዳው ጽሕፈት ቤት አማካይነት ከቃል ማስጠንቀቂያ ጀምሮ የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ እስከ መሠረዝ የሚወሰድ እርምጃ ነው፡፡
17. "ሰው" ማለት ማንኛውም የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፡፡
18. በዚህ ደንብ ውስጥ በወንድ ፆታ የተደነገገው የሴትንም ፆታ ያካትታል፤

3. ዓላማ

የዚህ ደንብ ዓላማ፡-

1. የጎዳና ላይ ንግድ ሥራ የሚመራበትን ሥርዓት በማዘጋጀት ለኢኮኖሚውና ለማኅበራዊ እንቅስቃሴ አጋዥ እንዲሆን ማስቻል፤
2. በዘርፉ የሚታዩትን ችግሮች ለማስወገድና ድጋፍ በማድረግ በቀጣይ ወደ መደበኛ ንግድ ስርዓት እንዲሸጋገር ማስቻል ነው፡፡

4. የተፈፃሚነት ወሰን

1. ይህ ደንብ በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ክልል ውስጥ በጎዳና ላይ ንግድ ሥራ ላይ በተሠማራ ማንኛውም ሰው ላይ ተፈፃሚ ይሆናል፡፡

2. የገበያን ዋጋ ለማረጋገጥ ሲባል በቀጥታ ያለማንም ጣልቃ ገብነት የግብርና እና ለሽማግሌ ህብረተሰብ መሰረታዊ የፍጆታ ምርቶችን በከተማ አስተዳደሩ በተመረጡ ቦታዎች የሚያቀርቡ አምራቾች ላይ ይህ ደንብ ተፈፃሚነት አይኖረውም፡፡

ክፍል ሁለት

ስለ ምዝገባ

5. መዝገብ ስለማቋቋም

1. በኅዳና ላይ ንግድ ሥራ ላይ የተሰማራ ማንኛውም ሰው የሚመዘገበበት መዝገብ በዚህ ደንብ ተቋቁሟል፤
2. ቢሮው በዚህ ደንብ መሠረት በኅዳና ንግድ ሥራ ላይ የተሰማራ ማንኛውንም ሰው ይመዘግባል፡፡

6. ስለመመዝገብ

1. ማንኛውም ሰው በመዝገብ ሳይመዘገብ በየትኛውም ቦታ በኅዳና ላይ ንግድ ሥራ ላይ መሰማራት አይችልም፤
2. በተለምዶ የእሁድ ገበያ በመባል የሚታወቁት እና የትራፊክ ፍሰት የማይበዛባችውን ቦታዎች ለጊዜው በመዝጋት በሳምንት አንድ ቀን እሁድ እለት የኅዳና የንግድ ሥራ ላይ የተሰማሩ ሰዎች በዚህ ደንብ መሰረት መመዝገብ አለባቸው፤
3. ማንኛውም ሰው በመዝገብ የሚመዘገበው በሚሠራበት አካባቢ በሚገኝ የወረዳ ጽሕፈት ቤት ነው፤
4. ማንኛውም ሰው በመዝገብ የሚመዘገበው አንድ ጊዜ ብቻ ነው፡፡

7. በመዝገብ ስለሚገቡ ጉዳዮች

ማንኛውም የኅዳና ላይ ንግድ ሥራ መዝገብ የሚከተሉትን መረጃዎች መያዝ ይኖርበታል፡-

1. የኅዳና ላይ ነጋዴውን ስም ከነአያት፤
2. ዜግነት፤
3. የመኖሪያ አድራሻ፤
4. የኅዳና ላይ ንግዱ የሚካሄድበትን አድራሻ፤
5. የንግዱ የስራ ዐይነት ወይም መስክ፡፡

8. የምዝገባ መስፈርት

በኅዳና ላይ ንግድ ሥራ ላይ ለመሰማራት የሚፈልግ አመልካች የሚከተሉትን መስፈርቶች ማሟላት አለበት፡-

1. አመልካቹ ዕድሜው 18 ዓመት የሞላው መሆን አለበት፤
2. አመልካቹ በአሁኑ ወቅት በመደበኛ ንግድ ሥራ ላይ ወይም ሌላ ማንኛውም ሥራ ላይ ያልተሠማራ እና ሥራ አጥ መሆኑን በአስተዳደሩ ውስጥ ከሚኖርበት ወረዳ አስተዳደር ጽሕፈት ቤት የጽሁፍ ማስረጃ የሚያቀርብ፤
3. አመልካቹ በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ የተነሳው 2 (ሁለት) ጉርድ ፎቶ ግራፍ፤
4. አመልካቹ በአስተዳደሩ ውስጥ ከሚኖርበት ወረዳ የታደሰ የነዋሪነት መታወቂያ ወረቀት፤
5. ከግብር ሰብሳቢው መስሪያ ቤት የተሰጠ የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር፤ እና
6. አመልካቹ ይህን ደንብ እና ደንቡን ተከትሎ የሚወጣውን መመሪያ አክብሮ ለመሥራት ፈቃደኛ መሆኑን በሚያቀርበው ማመልከቻ ላይ ማረጋገጥ ይኖርበታል፡፡

9. ስለምዝገባ ማመልከቻና ውሳኔ አሰጣጥ

1. ማንኛውም በኅዳና ላይ ንግድ ሥራ ላይ ለመሰማራት የሚፈልግ ሰው ሥራ ከመጀመሩ በፊት ቢሮው ያዘጋጀውን የማመልከቻ ቅጽ በመሙላት በዚህ ደንብ አንቀጽ 8 ላይ የተጠቀሱትን ማስረጃዎች በማያያዝ ለወረዳው ጽሕፈት ቤት ማቅረብ አለበት፤
2. ማንኛውም ለምዝገባ የቀረበ ማመልከቻ ተቀባይነት ያለው ሆኖ ከተገኘ የወረዳው ጽሕፈት ቤት አግባብ ባለው ደንብ መሠረት የተወሰነውን የአገልግሎት ክፍያ በማስከፈል መዝግቦ የኅዳና ላይ ነጋዴ ደረት ላይ የሚንጠለጠል ፈቃድ ወይም መታወቂያ ይሰጠዋል፡፡
3. ቢሮው ለምዝገባ አገልግሎት የሚውሉ ወጥ ቅዶችን ያዘጋጃል፤ ለወረዳ ጽሕፈት ቤት ይልካል፤
4. ማንኛውም በመደበኛ የንግድ ሥራ ላይ የተሰማራ ሰው ወይም በአዋጁ መሠረት በንግድ መዝገብ የተመዘገበ ነጋዴ በዚህ መዝገብ መመዝገብ የተከለከለ ነው፡፡

10. የምዝገባ መረጃዎችን ስለማስተላለፍ

1. በዚህ ደንብ መሠረት ምዝገባ ያደረገ የወረዳ ጽሕፈት ቤት ለዚህ ጉዳይ በሚዘጋጅ ቅጽ አማካይነት የምዝገባ መረጃዎችን በየዕለቱ ለክፍለ ከተማ ጽህፈት ቤት ያስተላልፋል፤ የክፍለ ከተማ ጽሕፈት ቤት በሁለተኛው ቀን ለቢሮው ያስተላልፋል፤
2. ቢሮው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የተላለፈለትን የምዝገባ መረጃዎች በዚህ ደንብ አንቀጽ 5 ንዑስ አንቀጽ (2) መሠረት መዝግቦ ይይዛል፤
3. እንደአስፈላጊነቱ በሚዘጋጅ ሶፍትዌር ዘመናዊ የመረጃ አያያዝ ላይ ይመዘግባል፡፡

11. እውቅና ስለመስጠት

በዚህ ደንብ መሠረት ተመዝግቦ ደረት ላይ የሚንጠለጠል ፈቃድ ወይም መታወቂያ የተሰጠው ማንኛውም ሰው ሕጋዊ ሆኖ በጊዛዊነት የጎዳና ላይ የንግድ ሥራ የሚሠራ መሆኑ በዚህ ደንብ መሰረት እውቅና ተሰጥቶታል፡፡

12. ስለምዝገባ ለውጥ ወይም ማሻሻያ

1. ማንኛውም ሰው የጎዳና ላይ ንግድ ሥራውን ለማካሄድ ከተመዘገበበት እና ከተመደበበት የሥራ ቦታ አካባቢ ወደ ሌላ የሥራ ቦታ አካባቢ ለመለወጥ ከፈለገ በቅድሚያ ያደረገውን ምዝገባ ማሰረዝና ከወረዳው ጽሕፈት ቤት የተሰጠውን ደረት ላይ የሚንጠለጠል ፈቃድ ወይም መታወቂያ ለወረዳው ጽሕፈት ቤት መመለስ አለበት፤
2. መሸኛ ወረቀት በመውሰድ ወደ መረጠው አካባቢ የሚገኝ የወረዳ ጽሕፈት ቤት በመሄድ መሸኛውን በማቅረብ ይመዘገባል፤
3. ማንኛውም ሰው ተመዝግቦ የሚሰራውን የንግድ መስክ አይነት መለወጥ ወይም ማሻሻል ከፈለገ የተመዘገበበት ወረዳ ጽሕፈት ቤት በመቅረብ በቢሮው የተዘጋጀውን ቅጽ በመሙላት የሚሠራውን የንግድ መስክ አይነት መለወጥ ወይም ማሻሻል ይችላል፤
4. የምዝገባ ለውጥ ወይም ማሻሻያ ስለመቅረቡ እና ተቀባይነት ስለማግኘቱ የወረዳው ጽሕፈት ቤት ማረጋገጫ መስጠትና እና ተቀባይነት ያገኘበትን ቀን፤ ስለምዝገባው ለውጥ ወይም ማሻሻያ በዝርዝር በመግለጽ ለአመልካቹ እና ለሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት በጽሑፍ ማሳወቅ አለበት፡፡

13. ከመዝገብ ስለመሰረዝ እና አስተዳደራዊ እርምጃ ስለመውሰድ

1. በጎዳና ላይ ንግድ ሥራ ላይ የተሰማራ ማንኛውም ሰው በሚከተሉት ምክንያቶች ከመዝገብ ይሰረዛል፡-

ሀ) የንግድ ሥራውን ከተወ፤

ለ) ከዚህ ዓለም በሞት ከተለየ፤

ሐ) ሐሰተኛ መረጃ ወይም ሰነድ አቅርቦ መመዝገቡ ከተረጋገጠ፤

መ) ከተፈቀደለትና በመታወቂያው ላይ ከተገለጸው ቦታ ወይም ቀን ወይም ሰዓት

ወይም የጎዳና ላይ ንግድ ሥራ የስራ ዘርፍ ውጪ ወይም ባልተፈቀደ ሥራ ላይ ተሠማርቶ ከተገኘ፤

ሠ) ቢሮው ወይም የወረዳ ጽሕፈት ቤቱ የሚጠይቃቸውን መረጃዎች በትክክል እና በወቅቱ ያላቀረበ እንደሆነ፤

ረ) የሸማቹን የጤናና የጽዳት አጠባባቂ፣ የአካባቢ እንክብካቤ፣ የንግድ ዕቃውን ጥራት ወይም አይነት ደረጃ ካንደለ ወይም ሌላ ሕገ ወጥ ተግባር ከፈጸመ ወይም በኮንትራባንድ የገቡ ዕቃዎች ወይም የራሱ ያልሆነውን በአዋጁ መሠረት በመደበኛ ንግድ ሥራ ላይ የተሠማራ ነጋዴ ዕቃ ይዞ ከተገኘ፤

ሰ) ደረት ላይ የሚንጠለጠል የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ በዚህ ደንብ አንቀጽ 14 ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ካልታደሰ፤

ሸ) ሸማቹን በማታለል ወይም በማሳሳት ተግባር ላይ ከተገኘ ወይም በማንኛውም ሌላ ሁኔታ ይህን ደንብ የጣሰ እንደሆነ፤

2. ማንኛውም የጎዳና ላይ ነጋዴ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ የተመለከቱ ጥፋቶችን መፈጽሙ ሲረጋገጥ ቢሮው አጥፊውን ከመዝገብ ይሰርዛል፡፡ አጥፊውም ቢሮው የሰጠውን ደረት ላይ የሚንጠለጠል የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ ተመላሽ ያደርጋል፡፡ የንግድ ዕቃዎችንና የመገልገያ ዕቃዎችን በማንሳት የጎዳና ላይ ንግድ ሲሰራበት የነበረውን የመስሪያ ቦታ ያስረክባል፡፡

ክፍል ሦስት

የጎዳና ላይ ንግድ ሥራ ፈቃድ ወይም መታወቂያ አሰጣጥ

14. የጎዳና ላይ ንግድ ፈቃድ ወይም መታወቂያ አሰጣጥ

1. በዚህ ደንብ መሠረት በጎዳና ላይ ንግድ ሥራ ላይ የተሰማራን ሰው የመመዝገብና ደረት ላይ የሚንጠለጠል የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ የመስጠት ሥልጣን የቢሮው ነው፤
2. ቢሮ በሚሰጠው ውክልና መሠረት የወረዳ ጽሕፈት ቤት በዚህ ደንብ መሠረት በጎዳና ላይ ንግድ ሥራ ላይ የተሰማራን ሰው ይመዘግባል፤ ደረት ላይ የሚንጠለጠል የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ ይሰጣል፤ ያድሳል፤ ቁጥጥርና ድጋፍ ያደርጋል፤ አስተዳደራዊ እርምጃ ይወስዳል፤ አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘም የሰጠውን የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ ያግዳል፤ ይሠርዛል፡፡

15. ደረት ላይ ስለሚንጠለጠል ፈቃድ ወይም መታወቂያ ፀንቶ የሚቆይበት ጊዜ እና እድሳት

1. በዚህ ደንብ አንቀጽ 8ንዑስ አንቀጽ (2) መሠረት የተሰጠ የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ በዚህ ደንብ አንቀጽ 12 በተዘረዘሩት ምክንያቶች ካልተሠረዘ እና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት እስከታደሰ ድረስ የፀና ይሆናል፡፡
2. በጎዳና ላይ ንግድ ሥራ ላይ የተሰማራ ማንኛውም ሰው የተሰጠውን ደረት ላይ ተንጠልጣይ የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ የበጀት አመት ካበቃ በኋላ ባለው 6 ወራት ጊዜ ውስጥ ማለትም ከሐምሌ 1 ቀን ጀምሮ እስከ ታህሣሥ ፴ ቀን ድረስ ከግብር አስከፋይ መስሪያ ቤት ክሊራንስ በማቅረብ እና አግባብ ባለው ደንብ መሠረት የተወሰነውን የአገልግሎት ክፍያ ተከፍሎ በየአመቱ በመዝጋቢው አካል መታደስ አለበት፡፡
3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) በተመለከተው ጊዜ ውስጥ ደረት ላይ ተንጠልጣይ የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያውን ሳያድስ የቀረ ሰው በሚቀጥሉት ስድስት ወራት ውስጥ ማለትም ከጥር ፩ ቀን እስከ ሰኔ ፴ ድረስ ባሉት ወራት የመደበኛ የሽግግር ፈቃድ ወይም መታወቂያ ማሳደሻ ክፍያ እጥፍ በመክፈል ፈቃዱን ማሳደስ ይችላል፡፡
4. በዚህ አንቀጽ መሠረት የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያውን ያሳደሰ ሰው ከመዝገብ ይሰረዛል፡፡ ተመዝጋቢው የተሰጠውን ደረት ላይ የሚንጠለጠል የሽግግር

ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ መመለስ አለበት፡፡ ሣይመልስ ቢቀር በእጁ እንዳለ እንደተሠረዘ ይቆጠራል፡፡

16. ምትክ ደረት ላይ የሚንጠለጠል የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ ስለመስጠት

1. የጎዳና ላይ ንግድ ሥራ ምዝገባ ያደረገ ማንኛውም ሰው የተሰጠው የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ የጠፋበት ወይም የተበላሸበት ከሆነ ቀደም ሲል ለሰጠው የወረዳ ጽሕፈት ቤት በጽሑፍ በማመልከት ምትክ የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ ማግኘት ይችላል፡፡
2. የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ የተበላሸበት ማንኛውም ሰው ምትክ እንዲሰጠው ሲጠይቅ የተበላሸውን ይመልሳል፡፡
3. ወረዳው ማመልከቻ ሲቀርብለት ለጠፋው ወይም ለተበላሸው የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ ተገቢውን የአገልግሎት ክፍያ በማስከፈል ምትክ ፈቃድ ወይም መታወቂያ ይሰጣል፡፡

17. የተመዘገበና ተንጠልጣይ የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ የተሰጠው ሰው መብትና ግዴታ

ማንኛውም በዚህ ደንብ መሰረት የተመዘገበና ተንጠልጣይ የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ የተሰጠው ሰው፡-

1. መብቶች

- ሀ) በመዝገብ ያስመዘገበውን እና የተፈቀደለትን የጎዳና ላይ የንግድ ሥራ ማካሄድ፤ የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ መውሰድ፤
- ለ) የተሰጠው የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ቢጠፋ ወይም ቢበላሸ ምትክ መውሰድ፤
- ሐ) የሚነግደውን የጎዳና ላይ የንግድ ሥራ ዘርፍ እና የሚነግድበት ቦታ ወይም አካባቢ ለወረዳው ጽሕፈት ቤት አሳውቆ የመለወጥ፤ የማሻሻል፤

2. ግዴታዎች እና ክልከላዎች

- ሀ. በዚህ ደንብ መሠረት በውክልና መመዝገብም ሆነ ምዝገባውን ማደስ የተከለከለ ነው፤
- ለ. ወረዳው በተፈቀደለትና በመደበው ቦታ፣ ዕለት፣ሰዓት፣እና የሥራ ዘርፍ ላይ ብቻ መሥራት አለበት፤

- ሐ. ለጎዳና ላይ ንግድ ሥራ የሚይዛቸው ዕቃዎችን ጥራት፣ መጠን፣ ይዘት መለወጥ ወይም ማንደል፣ ሽማግሌን እና ተጠቃሚውን ማጉላላት የለበትም፤
- መ. መደበኛ ላልሆነ ንግድ ሥራ የሚይዛቸውን የኢንዱስትሪ ምርቶች፣ የገዛበትን ህጋዊ ደረሰኝ ማቅረብ አለበት፤
- ሠ. ለሽማግሌና ለተጠቃሚው ተገቢውን ክብር መስጠት አለበት፤
- ረ. የተሳሳቱ ወይም ተመሳስለው የተሰሩ ምርቶችን መሸጥ የለበትም፤
- ሰ. የብቃት ማረጋገጫ ወይም መስፈርት የሚያስፈልጋቸውን ምርቶች መያዝ የለበትም፤
- ሸ. ከመዝጋቢው አካል የተሰጠውን ተንጠልጣይ መለያ ወይም መታወቂያ በሥራ ላይ በሚሆንበት ጊዜ አንገቱ ላይ በማጥለቅ በግልጽ እንዲታይ ማድረግ፤
- ቀ. የተሰጠውን ተንጠልጣይ የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ እንዳይበላሽ በጥንቃቄ መያዝ፣ ለሌላ ሰው አሳልፎ መስጠት የለበትም፤
- በ. በመዝጋቢው አካል መረጃ ሲጠየቅ መረጃውን ወዲያው መስጠት አለበት፤
- ተ. የጎዳና ላይ ንግድ ሥራውን ሲጨርስ አካባቢውን በአግባቡ ማጽዳት አለበት፤
- ቸ. የአካባቢውን ንጽህና፣ ፀጥታና ደህንነት መጠበቅ አለበት፤
- አ. ባልተፈቀደ ቦታ መነገድና የትራፊክ እንቅስቃሴ ማወክ የለበትም፤
- ነ. በዚህ ደንብ መሠረት የተመዘገበ ሰው በአዋጁ መሠረት መመዝገብና የንግድ ፈቃድ ማውጣት የለበትም፡፡

18. ስለ አገልግሎት ክፍያ

ቢሮው ለጎዳና ላይ ንግድ ስራ ለምዝገባ እና ደረት ላይ የሚንጠለጠል የሽግግር ጊዜ ፈቃድ ወይም መታወቂያ ለመስጠት ወይም ለማደስ የሚጠየቁ የአገልግሎት ክፍያዎችን እያጠና ለሚመለከተው አካል ያቀርባል፤ ሲፈቀድም ተገባራዊ ያደርጋል፡፡

ክፍል አራት

ለጎዳና ላይ ንግድ ሥራ የሚፈቀዱ የስራ መስኮች፤ ቦታዎች እና ወደ መደበኛ ንግድ ሥራ ስለማሸጋገር

19. በጎዳና ንግድ ሥራ ላይ ስለሚፈቀዱ የስራ መስኮች

1. የጎዳና ንግድ ስራ ላይ የተሰማራ ሰው የሚሰራው የንግድ ስራ ዓይነት፤ የስራ መስክ ወይም የስራ ዘርፍ ዝርዝር በህግ የተፈቀደ መሆን ይገባዋል፤
2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ድንጋጌ እንደ ተጠበቀ ሆኖ የጎዳና ንግድ ስራ ላይ የተሰማራ ሰው ለመስራት የሚፈቀድለት የንግድ ስራ አይነት ወይም መስክ ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ይሆናል፡-
 - ሀ) አልባሳት እና መጫሚያዎች፤
 - ለ) ቀላል የኤሌክትሮኒክስ እና የኤሌክትሪክ ዕቃዎች፤
 - ሐ) ለጤና ተስማሚ የሆኑ ደረቅ ምግቦች፤ ብስኩት፤ ሳንቡሳ፤ ቦንቦሊኖ፤ ሳንድዊች፤ የተጠበሰ ድንች ወይም ችብስ የመሳሰሉት፤
 - መ) የታሸጉ ለስላሳ መጠጦች፤ የታሸገ ውሃ፤ የፍራፍሬ ጭማቂ ወይም ጁስ፤
 - ሰ) አትክልትና ፍራፍሬ፤
 - ረ) መፅሃፍትና መፅሄቶች፤
 - ሠ) ሻይ እና ቡና፤
 - ሸ) ቀላል የቤት ዉስጥ መገልገያ ዕቃዎች ማለትም ትሪ፤ ድስት፤ ሳህን፤ ብርጭቆ፤ ስኒ፤ የመሳሰሉትን፤
 - ቀ) የዕቃ መያዣ ከረጢት፤ ፌስታልና የመሳሰሉትን፤
3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) ከተዘረዘሩት የስራ መስኮች በተጨማሪነት የሚፈቀዱ የስራ መስኮች ቢሮዉ እንደ አስፈላጊነቱ በየጊዜዉ እያጠና በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል፤
4. በጎዳና ላይ የንግድ ስራ ላይ የተሰማራ ሰው የሚሰራው የንግድ ስራ የሙያ ብቃት ማረጋገጫ የማያስፈልገው የንግድ ስራ ዓይነት መሆን አለበት፡፡

20. የጎዳና ላይ ንግድ ስራ ለማካሄድ ስለሚፈቀዱ ቦታዎችና የማከናወኛ መገልገያዎችን ስለመወሰን

1. የጎዳና ላይ ንግድ ለመስራት የመስሪያ ቦታ ሊሰጥ የሚችለው ከሚከተሉት ምድቦች በአንዱ ይሆናል፡-
 - ሀ) በቋሚ የመነገጃ ቦታ፤
 - ለ) በጊዜያዊ የመነገጃ ቦታ፤
 - ሐ) የእሁድ ገበያ፤
 - መ) በተንቀሳቃሽ የጎዳና ላይ ንግድ፤
2. የጎዳና ላይ የንግድ ስራ መስራት የሚችለው በሚመለከታቸው አካላት ተለይተው በሚፈቀዱ ጉዳዮች ብቻ ይሆናል፡፡
3. ማንኛው ሰው በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (1) መሰረት ከሚፈቀዱ የመስሪያ ቦታዎች ውጪ የጎዳና ላይ ንግድ መነገድ የተከለከለ ነው፤
4. ለጎዳና ላይ ንግድ ስራ የሚፈቀዱ ቦታዎች ቢሮው አግባብ ካላቸው አካላት ጋር በመመካከር ከመንገድ ምን ያህል ርቀት ገባ ማለት እንደሚኖረባቸው፤ ከትራፊክ እንቅስቃሴ እና ፍሰት ከማሳለጥ አንፃር፤ ለሽማግሌቸውን አመችነት እና ቅርበት የመሳሰሉትን መስፈርቶች በሚመለከት ዝርዝሩ ቢሮው ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመመካከር በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል፤
5. የንግድ ስራውን ዓይነትና ባህሪያ ከግምት ውስጥ በማስገባት ለጎዳና ላይ የንግድ ስራ ማከናወኛ የሚዉሉ መገልገያዎች ዓይነት ቢሮው በሚወጣው ዝርዝር የአፈጻጸም መመሪያ ይወሰናል፤
6. ቢሮው የንግድ ስራ ማከናወኛ የሚዉሉ መገልገያዎች ስታንዳርድ እና ዲዛይናቸውን ያዘጋጃል ወይም እንዲዘጋጁ ያደርጋል፡፡

21. ወደ መደበኛ የንግድ ስራ ሽግግር ስለ ማድረግ

በዚህ ደንብ መሰረት በጎዳና ላይ ንግድ ስራ ላይ የተሰማራ ማንኛውም ሰው በስራ ላይ ከተሰማራበት ጊዜ ጀምሮ እስከ አምስት ዓመት ባሉት ጊዜያት ውስጥ ወደ መደበኛ የንግድ ስራ ስርዓት መዛወር አለበት፡፡ የሽግግር ጊዜ አፈፃፀሙ ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ የሚወሰን ይሆናል፡፡

22. ድጋፍና ቁጥጥር ስለማድረግ

1. የወረዳው ጽህፈት ቤት የቁጥጥር ባለሙያዎች የተመዘገበና ደረት ላይ የሚንጠለጠል ፈቃድ ወይም መታወቂያ የተሰጠው ሰው ግዴታዎቹን በትክክል መወጣቱንና በዚህ ደንብ መሠረት ሥራው መካሄዱን ለማረጋገጥ ድጋፍና ቁጥጥር ያደርጋል፡፡
2. ቢሮው ወይም **ጽሕፈት ቤት** ለቁጥጥር ሥራ የሚያሠማራው የቁጥጥር ሠራተኛ የተሰጠውን የመስሪያ ቤት መታወቂያ መደበኛ ያልሆነ ንግድ ሥራ ላይ ለተሰማራው ሠው በቅድሚያ ማሳየት ይኖርበታል፡፡

ክፍል አምስት

የሥራ አመራር ቦርድ መቋቋም እና ሥልጣንና ተግባር፣ ድጋፍ፣ ክትትል እና

የባለድርሻ አካላት ሚና

23. ስለ ቦርድ መቋቋም

1. የዚህን ደንብ አፈፃፀም በበላይነት የሚመራ የሥራ አመራር ቦርድ በዚህ ደንብ ተቋቁሟል፤
2. የቦርዱ ተጠሪነት ለአዲስ አበባ ከተማ ከንቲባ ይሆናል፤
3. የቦርዱ አባላት፡-
 - ሀ) የኢኮኖሚ ዘርፍ አስተባባሪና ምክትል ከንቲባ ሰብሳቢ
 - ለ) መሬት ልማትና አስተዳደር ቢሮ አባል
 - ሐ) የስራ፣ኢንተርኔት-ይዘና ኢንዱስትሪ ልማት ቢሮ አባል
 - መ) የሰላምና ፀጥታ አስተዳደር ቢሮ አባል
 - ሠ) ገቢዎች ቢሮ አባል
 - ረ) የከተማ ዉበትና አረንጓዴ ልማት ቢሮ.....አባል
 - ሰ) የአዲስ አበባ መንገዶች ባለስልጣን.....አባል
 - ሸ) የትራፊክ ማኔጅመንት ኤጀንሲ.....አባል
 - ቀ) የደንብ ማስከበር ባለስልጣን.....አባል

በ) የጽዳት አስተዳደር ኤጀንሲ አባል

ተ) ንግድ ቢሮ..... አባልና ፀሐፊ

4. እንደ አስፈላጊነቱ ከንቲባው አግባብነት ካላቸው ተቋማት ሌሎች የቦርድ አባላትን ሊሰይም ይችላል፤

5. ቢሮው የቦርዱ ጽህፈት ቤት ሆኖ ያገለግላል፤ የቦርዱን ጽህፈት ቤት የሰው ሀይል ያደራጃል፤

6. የቦርዱ ጽህፈት ቤት የሚከተሉትን ተግባራት ይኖሩታል፡-

ሀ) ከሰብሳቢው ጋር በመመካከር የቦርዱን የስብሰባ አጀንዳ ያዘጋጃል፡፡

ለ) ከሰብሳቢው ጋር በመነጋገር ለአባላት የስብሰባ ጥሪዎችን ያስተላልፋል፡፡

ሐ) የቦርዱን የስብሰባ ቃለ ጉባኤዎች እና ውሳኔዎች ይይዛል፤ ይጠብቃል፤ ሪፖርቶችን ይጠምራል፤

መ) የቦርዱን ውሳኔዎች አፈጻጸም ይከታተላል፡፡

24. የቦርዱ ሥልጣንና ተግባራት

ቦርዱ የሚከተሉት ስልጣንና ተግባር ይኖሩታል፡፡

1. የዚህን ደንብ አፈጻጸምና አተገባበር በበላይነት ይመራል ፤ ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤

2. የጎዳና ላይ ንግድ ሥራ ጋር በተያያዘ የፖሊሲ ምክረ ሀሳቦችን ያቀርባል፤

3. በባለድርሻ አካላት መካከል ውጤታማ የሆነ ቅንጅታዊ አሰራር መኖሩን ይከታተላል፤ ያረጋግጣል፤

4. የጎዳና ላይ ንግድ ስራ ላይ የተሰማሩትን ነጋዴዎች ወደ መደበኛ የንግድ ሥራ የሚሸጋገሩበትና አቅጣጫ ወይም ስትራቴጅ ይቀይሳል፤ አተገባበሩንም ይከታተላል፤ የእርምት አርምጃ ይወስዳል፤

5. የዚህን ደንብ ማሻሻያ ሀሳቦችን ያቀርባል፡፡

25. የቦርዱ ስብሰባዎችና የስብሰባ ሥነ-ስርዓት

1. ቦርዱ በየወሩ አንድ ጊዜ ይሰበሰባል፡፡ ሆኖም አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው በማንኛውም ጊዜ ስብሰባ ሊጠራ ይችላል፡፡

2. ከማንሻ በላይ የሆኑ የቦርድ አባላት ሲገኙ ምልአተ ጉባኤው እንደተሟላ ይቆጠራል፤

3. የቦርዱ ውሳኔዎች በድምጽ ብልጫ ያልፋሉ፤ ሆኖም የተሰጠው ደምጽ እኩል ሲሆን ሰብሳቢው የሚደግፈው የውሳኔ ሀሳብ ያልፋል፤
4. ቦርዱ የራሱን የስብሰባና የአሰራር ሥነ-ሥርዓት በመመሪያ ሊወስን ይችላል፡፡

26. የደንቡ አስፈፃሚ አካላት

ይህን ደንብ ለማስፈጸም በጋራ እና በቅንጅት የሚሰሩ የከተማው አስተዳደር አስፈፃሚ አካላት የሚከተሉት ናቸው፡-

1. የንግድ ቢሮ
2. የመሬት ልማት እና አስተዳደር ቢሮ
3. የስራ፣ኢንተርፕራይዝና ኢንዱስትሪ ልማት ቢሮ
4. የሰላምና ፀጥታ አስተዳደር ቢሮ
5. ገቢዎች ቢሮ
6. የከተማ ወጪትና አረንጓዴ ልማት ቢሮ
7. የትራፊክ ማኔጅመንት ኤጀንሲ
8. የአዲስ አበባ መንገዶች ባለስልጣን
9. የደንብ ማስከበር ባለስልጣን
10. የአዲስ አበባ ፖሊስ ኮሚሽን
11. የጽዳት አስተዳደር ኤጀንሲ
12. የምግብና የመደሃኒት አስተዳደርና ቁጥጥር ባለስልጣን
13. የውሃና ፍሳሽ ባለስልጣን

27. የደንቡ አስፈፃሚ አካላት ዝርዝር ተግባር እና ኃላፊነት

በዚህ ደንብ አንቀጽ 26 የተዘረዘሩት የከተማ አስተዳደር አስፈጻሚ አካላት በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የአስፈጻሚ አካላት ሥልጣንና ተግባር ለመወሰን በወጣው

አዋጅ ቁጥር 74/2014 የተሰጣቸው ስልጣንና ተግባር እንደተጠበቀ ሆኖ ለዚህ ደንብ አፈጻጸም የሚከተለው ዝርዝር ተግባራት ኃላፊነት ይኖራቸዋል፡-

1. የንግድ ቢሮ

በዚህ ደንብ ላይ ለቢሮው የተሰጠው ተግባር እና ኃላፊነት እንደተጠበቀ ሆኖ የሚከተሉትን ተግባራት ያከናውናል፡፡

ሀ) በጎዳና ላይ የንግድ ስራ ላይ ለተሰማሩ ወይም መሰማራት ለሚገልጉ ሰዎች በማህበር እንድደራጁ ግንዛቤ የመፍጠር ስራ ይሰራል፤ ያስተባብራል፤ ይደግፋል፤

ለ) በማህበር ተደራጅተው በጎዳና ላይ የንግድ ስራ ላይ ለመሰማራት የመስረያ ቦታ ወይም ሌሎች ድጋፎችን ለሚጠይቁ ሰዎች ቅድሚያ ማግኘት የሚችሉበትን ስርዓት ይዘረጋል፤ አፈፃፀሙንም ይከታተላል፤

ሐ) የጎዳና ላይ የንግድ ስራ በስራ እድል ፈጠራ፤ በገበያ ማረጋገጥ እና አጠቃላይ ለከተማው እኮኖሚ እድገት የሚኖረውን አስተዋፅኦ በተመለከተ በጥናት ይለያል ወይም እንዲጠና ያደርጋል፤

መ) በዘርፉ ለተሰማሩ ሴቶች፤ አካል ጉዳተኞች እና አረጋግጪዎች ቅድሚያ የመስሪያ ቦታ ተጠቃሚ እንዲሆኑ ያደርጋል፡፡

2. የመሬት ልማትና አስተዳደር ቢሮ

ሀ) የመነገጃ ቦታ ዝግጅት በተመለከተ የከተማው ፕላን በሚፈቀደው የመሬት አጠቃቀምና አግባብ ያላቸው ህጎችን መሰረት በማድረግ በዚህ ደንብ መሰረት ወደጎዳና ላይ ንግድ ለሚገቡ ሰዎች ቋሚና ጊዜያዊ የመነገጃ ቦታዎች በማጥናት ይለያል፤ የመነገጃ ቦታ ያዘጋጃል፤ ይመድባል፤ ከቢሮው ጋር በመሆን በጎዳና ላይ ንግድ ስራ ላይ ለሚሰማሩ ሰዎች የስራ ቦታ ይፈቅዳል፤

ለ) የሚያዘጋጃቸው ቋሚና ጊዜያዊ የመነገጃ ቦታዎች ከይገባኛል ጥያቄ ነፃ መሆናቸውን ያረጋግጣል፡፡

3. የስራ፤ኢንተርፕራይዝና ኢንዱስትሪ ልማት ቢሮ

ሀ) ለጎዳና ላይ የንግድ ስራ ዘርፍ መደበኛ የንግድ ስራ የሚሸጋገሩትን ነጋዴዎች የስልጠና ፕሮጀክት በመቅረፅ የኢንተርፕረንሪሽን፤ የንግድ አመራር የሂሳብ መዝገብ አያያዝ በመሳሰሉት መስኮች ስልጠና እንድሰጥ ያደርጋል፤

ለ) የፋይናንስ ብድር አገልግሎት የሚያገኙበትን ሁኔታ ያመቻቻል፡፡

4. የሰላምና ፀጥታ አስተዳደር ቢሮ

ለጎዳና ላይ ንግድ የሚለዩ ጎዳናዎች ወይም አደባባዎች ወደ ስራ ከመገባቱ እና ከመፈቀዱ በፊት ለፀጥታ አስጊ አለመሆናቸውን ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን በመለየት ያረጋግጣል፡፡

5. ገቢዎች ቢሮ

ሀ. ለጎዳና ላይ ነጋዴዎች የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር ይሰጣል፡፡

ለ. በጎዳና ላይ ንግድ ስራ ላይ የተሰማሩ ሰዎች መክፈል ያለባቸውን ግብር ይወስናል፡፡

ሐ. የግብር ግዴታቸውን ለተወጡት ሰዎች ማስረጃ ይሰጣል፡፡

6. የከተማ ዉበትና አረንጓዴ ልማት ቢሮ

የጎዳና ላይ ንግድ የሚካሄድባቸውን ጎዳናዎች፤አደባባይ የሚገኙ ልማቶችን እንዳይጎዱ ይከታተላል፤ይንከባከባል፤ይቆጣጠራል፡፡

ሀ. በአረንጓዴ አካባቢዎች ውስጥ ለጎዳና ላይ ንግድ ስራ የሚዉሉ መስሪያ ቦታዎችን ያዘጋጃል፤ይመድባል ለቢሮው ይልካል፡፡

ለ. የጎዳና ላይ የንግድ ስራ በሚካሄድባቸው አካባቢዎች የሚገኙ አረንጓዴ ቦታዎችን ጉዳት እንዳይደርስባቸው ይጠብቃል፤ይከላከላል፡፡

7. የትራፊክ ማኔጅመንት ኤጀንሲ

ሀ. ከከተማው የትራንስፖርት እና የትራፊክ እንቅስቃሴ ጋር አጣጥሞ የጎዳና ላይ የንግድ ስራዎች የሚካሄድባቸውን መንገዶች የመለየት ስራ

ይሰራል፤ምልክት ያደርጋል፤የለያቸውን ለቢሮው ያሳውቃል፤ከትራፊክ እንቅስቃሴ ነፃ እንድሆኑ ያደርጋል፡፡

ለ. መደበኛ ያልሆነ ንግድ ስራ እንዲካሄድባቸው በተፈቀዱ መንገዶች ላይ የአደጋ መከላከያ እና ምልክቶች ያስቀምጣል፤ተቆጣጣሪ ባለሙያዎችን ይመድባል፡፡

8. የአዲስ አበባ መንገዶች ባለስልጣን

ሀ. በከተማው ውስጥ የሚገኙ መንገዶችን ደረጃ በማውጣት በአካባቢው የሚገኙ የመንግስት፣የሕዝብ፣የአለም አቀፍ ተቋማት እና ልዩ የሥራ ባህሪ ያላቸው ሥፍራዎችን በመለየት ለጎዳና ላይ ንግድ ሥራ የተከለከለ፣ በከፊል የተፈቀደ እና የተፈቀደ በማለት ይለያል፡፡ የለያቸውን ጎዳናዎች፣ መንገዶች፣ደሴቶች ለንግድ ቢሮ፣ ለፖሊስ ኮሚሽን፣ለደንብ ማስከበር ባለስልጣን፣ለጽዳት አስተዳደር ኤጀንሲ በጽሑፍ ያሳውቃል፡፡

ለ.የመንገዶችን ደረጃ መሰረት በማድረግ ከከተማ ውበትና ገፅታ፣ከፀጥታ፣ከትራፊክ እንቅስቃሴ እና ፍሰት ለጎዳና ላይ የንግድ ስራ የሚውሉ ጎዳናዎች፣መንገዶች፣አደባባዎችና ደሴቶች እስታንዳርድ ወይም ደረጃ ያዘጋጃል፤ለሚመለከታቸው አካላት በፅሁፍ ያሳውቃል፡፡

9. የደንብ ማስከበር ባለስልጣን

ሀ. መደበኛ ያልሆነ ንግድ ስራ በሚካሄድባቸው ጎዳናዎች፣አደባባይዎች እና ክፍት ቦታዎች ላይ የጎዳና ላይ ንግድ ስራ የሚሰሩ ሰዎች የተመዘገቡና ፍቃድ ያላቸው መሆኑን ይከታተላል፤ይቆጣጠራል፤ያልተመዘገበ እና ያለ ፈቃድ ሲሰራ የተገኘ ሰው ላይ ህጋዊ እርምጃ ይወስዳል፡፡

ለ. ባልተፈቀዱ መንገዶች፣አደባባይዎች እና ክፍት ቦታዎች ላይ የጎዳና ላይ ንግድ እንዳይካሄድ ይከታተላል፤ይቆጣጠራል፤ህጋዊ እርምጃ ይወስዳል፡፡፡

ሐ. በተፈቀዱ መንገዶች፣አደባባይዎች እና ክፍት ቦታዎች ላይ እንድንገዱ በቢሮው የተፈቀደላቸው ሰዎች በተፈቀደላቸው መሰረት ማለትም የሽግግር ጊዜ ፍቃድ መኖሩ፤በተፈቀደለት ቀን፣ሰዓትና ቦታ እንዲሁም በተፈቀደለት

የስራ ዘርፍ መነገዱን ይከታተላል፤ይቆጣጠራል ህጋዊ እርምጃ እንዲወሰድ ለቢሮው ያሳውቃል፡፡

10.የአዲስ አበባ ፖሊስ ኮሚሽን

በሌላ ህግ የተሰጡትን ስልጣንና ተግባራት እንደተጠበቀ ሆኖ የሚከተሉትን ተግባራት ያከናውናል፤

ሀ. በዚህ ደንብ መሰረት የሚነግድ ሰው ህጋዊ ፈቃድ ያለው መሆኑን፤በተፈቀደለት አካባቢ፤የስራ ዘርፍ፤ቀን እና ፕሮግራም ወጪ አለመስራቱን የደንብ ማሰከበር ባለስልጣን ቁጥጥር ሲያደርግ ድጋፍ ያደርጋል፤ሰላም እና ፀጥታ ያስከብራል፡፡

ለ. የጎዳና ላይ የንግድ ስራ በሚከናወንባቸው አካባቢዎች ያለውን ሰላምና ፀጥታ ይከታተላል፤ይቆጣጠራል፡፡

11.የጽዳት አስተዳደር ኤጀንሲ

ሀ. ኤጀንሲው ልዩ የጽዳት ፕሮግራም በማውጣት በዚህ ደንብ መሠረት ንግድ የሚካሄድባቸውን መንገዶችና አካባቢዎች መደበኛ የጽዳት የሥራ ጊዜውን ሳይጠብቅ ጽዳት ያካሄዳል፡፡

ለ. የቆሻሻ ማጠራቀሚያ ገንዳዎችን ያስቀምጣል፤በየእለቱ ያነሳል፡፡

12.የምግብና መደሃኒት አስተዳደርና ቁጥጥር ባለስልጣን

ባለስልጣኑ በዚህ ደንብ መሠረት የሚከናወኑ የጎዳና ላይ የንግድ ሥራዎችን አስመልክቶ አግባብ ባለው ሕግ መሠረት ከምግብ እና ከጤና እንክብካቤ ጋር በተያያዘ አስፈላጊውን ቁጥር ያደርጋል፤አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ህጋዊ እርምጃ ይወስዳል፡፡

13.የዉሃና ፍሳሽ ባለስልጣን

የጎዳና ላይ ንግድ ስራ በሚካሄድባቸው አካባቢዎች ጊዜያዊ የመፀዳጃ አገልግሎት የሚሟላበትን መንገድ ያመቻቻል፡፡

ክፍል አምስት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

28. አስተዳደራዊ እርምጃ

ይህን ደንብ ጥሶ የሚገኝ ማንኛውም በጎዳና ላይ ንግድ ሥራ መዝገብ ላይ ተመዝግቦ የሚገኝ ሰው እንደጉዳዩ አግባብ በቢሮው የሚወሰድበት አስተዳደራዊ እርምጃ እንደተጠበቀ ሆኖ

1. አግባብ ባለው የወንጀል ሕግ ድንጋጌ መሠረት ይቀጣል፡፡

2. በዚህ ደንብ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 1 እና አንቀጽ 14 ንዑስ አንቀጽ 2 እና 3 ላይ የተጠቀሰውን ተላልፎ በየትኛውም አካባቢ ወይም ሥፍራ በጎዳና ላይ ንግድ ሥራ ላይ ተሰማርቶ የሚገኝ ሰው አግባብ ባለው የወንጀል ሕግ ይቀጣል፤ ይዞት የሚገኘው ንብረት ወይም ዕቃ ተሸጦ ለመንግስት ገቢ ይሆናል፡፡

29. በአስተዳደራዊ እርምጃዎች ላይ ቅሬታ ስለማቅረብ

በዚህ ደንብ መሠረት በክፍለ ከተማው ወይም በወረዳው ጽሕፈት ቤት አስተዳደራዊ እርምጃ ወይም ቅጣት የተወሰደበት ማንኛውም ሰው እርምጃው ወይም ቅጣቱ ከተፈጸመበት ቀን ጀምሮ ባሉት 15 የሥራ ቀናት ውስጥ ቅሬታውን በአስተዳደራዊ እርከን ደረጃ ተዋረዱን በመጠበቅ ለወረዳው ጽሕፈት ቤት፣ ለክፍለ ከተማው ጽሕፈት ቤት ወይም ለቢሮው አቤቱታ በጽሑፍ ሊያቀርብ ይችላል፡፡ አቤቱታ የቀረበለት አካል በ10 (አስር) የሥራ ቀናት ውስጥ ለቀረበለት አቤቱታ መልስ በጽሑፍ ለአቤቱታ አቅራቢው ማሳወቅ አለበት፡፡

30. ደንቡን ስለማሻሻል

ካቢኔው አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ይህን ደንብ ሊያሻሽለው ይችላል፡፡

31. ተጠያቂ ስለመሆን

በዚህ ደንብ የተጣለበትን ኃላፊነትና ግዴታ ያልተወጣ ማንኛውም ሰው አግባብ ባለው ሕግ መሠረት ተጠያቂ ይሆናል፡፡

32. የመተባበር ግዴታ

ማንኛውም ሰው ይህን ደንብ ለማስፈጸም የመተባበር ግዴታ አለበት፡፡

33. መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

ቢሮውይህን ደንብ ለማስፈጸም የሚረዳ መመሪያ ሊያወጣ ይችላል፡፡

34. የተሻሩ እና ተፈጻሚነት የሌላቸው ህጎች

1. የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር መደበኛ ያልሆነ ንግድ ሥራ ለመምራትና ሥርዓት ለማስያዝ የወጣ ደንብ ቁጥር 88/2009 ተሸሯል፤

2. ይህንን ደንብ የሚቃረን ማንኛውም የከተማው ካቢኔ ደንብ፣ መመሪያ ወይም ልማዳዊ አሰራር በዚህ ደንብ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም፡፡

35. ደንቡ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ ደንብ ከ..... 2015 ዓመተ ምህረት ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

አዲስ አበባ ቀን 2015 ዓመተምህረት

አዳኝ አቤቤ

የአዲስ አበባ ከተማ ከንቲባ